

ZAKON

O PRIVREDNIM KOMORAMA

I. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se: pojam, vrste, registracija, identitet, članstvo, poslovi, imovina i odgovornost za obaveze privrednih komora, odnos privrednih komora sa drugim organima i organizacijama, organi, posebna tela za rešavanje sporova, opšti akti i finansiranje privrednih komora, finansijski izveštaji, poslovne knjige i revizija privrednih komora, granska udruženja, opšta udruženja preduzetnika, kao i javnost rada.

Član 2.

Privredne komore su interesne, poslovno-stručne i neprofitne organizacije privrednih subjekata koje povezuje zajednički poslovni interes, u cilju usklađivanja i zastupanja interesa članova i podsticanja privrednih aktivnosti.

II. VRSTE PRIVREDNIH KOMORA

Član 3.

U Republici Srbiji postoje Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina, kao posebne organizacije jedinstvenog komorskog sistema Republike Srbije, sa svojstvom pravnog lica.

U Republici Srbiji mogu postojati i ugovorne privredne komore, u skladu sa ovim zakonom.

Član 4.

Privredna komora Srbije je samostalna i nezavisna u svom radu.

Privredna komora Srbije obavlja poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom, na teritoriji Republike Srbije.

Privredna komora Srbije obrazuje, kao svoje organizacione delove, regionalne privredne komore.

Regionalne privredne komore obrazuju se za područje upravnih okruga, koji su obrazovani posebnim propisom.

Regionalne privredne komore mogu biti obrazovane za područje jednog ili više upravnih okruga.

Privredna komora Srbije obrazuje privrednu komoru za područje glavnog grada.

Član 5.

U autonomnim pokrajinama, u skladu sa Ustavom i ovim zakonom, postoje privredne komore autonomnih pokrajina, kao posebne organizacije jedinstvenog komorskog sistema Republike Srbije.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje registracija, organi i nadležnost organa, Sud časti, finansijski izveštaji, poslovne knjige i revizija, granska udruženja, javnost rada i parlament preduzetnika Privredne komore Srbije, shodno se primenjuju na privredne komore autonomnih pokrajina.

Međusobne odnose Privredne komore Srbije i privrednih komora autonomnih pokrajina, koji nisu uređeni ovim zakonom, privredne komore će urediti posebnim

aktom, na način kojim se obezbeđuje jedinstvo komorskog sistema, a čija sadržina je u skladu sa ovim zakonom.

Član 6.

Ugovornu privrednu komoru za ostvarivanje zajedničkog poslovnog interesa na određenoj teritoriji ili u određenoj privrednoj grani može osnovati najmanje 100 privrednih subjekata.

Ugovorna privredna komora prestaje sa radom ako se broj članova smanji ispod broja propisanog stavom 1. ovog člana, u neprekidnom trajanju od tri meseca.

Prestanak rada ugovorne privredne komore uređuje se propisima kojima se uređuje postupak registracije privrednih komora.

III. REGISTRACIJA

Član 7.

Privredne komore upisuju se u Registar privrednih komora, u skladu sa posebnim zakonom, kojim se uređuje postupak registracije.

Ugovorne privredne komore stiču svojstvo pravnog lica danom upisa u Registar privrednih komora.

IV. IDENTITET

Član 8.

Privredne komore sa svojstvom pravnog lica, u skladu sa osnivačkim aktom, odnosno statutom, imaju naziv pod kojim obavljaju poslove i istupaju u pravnom saobraćaju, uz dodatak sedišta. Naziv privrednih komora mora biti na srpskom jeziku i pismu koje je u službenoj upotrebi u Republici Srbiji.

Privredne komore sa svojstvom pravnog lica u poslovanju mogu koristiti jedan ili više skraćenih naziva, ako su ti nazivi navedeni u osnivačkom aktu, odnosno statutu privredne komore, pod istim uslovima i na način pod kojim se koristi pun naziv.

Regionalne privredne komore u svom nazivu sadrže „Privredna komora Srbije”, uz dodatak „Regionalna privredna komora” i oznaku naziva upravnog okruga.

Privredna komora glavnog grada u svom nazivu sadrži „Privredna komora Srbije”, uz dodatak „Privredna komora Beograda”.

Privredne komore sa svojstvom pravnog lica imaju svoj pečat, znak i druge simbole vizuelnog identiteta, u skladu sa osnivačkim aktom, odnosno statutom privredne komore.

V. ČLANOVI PRIVREDNIH KOMORA

Član 9.

Članovi Privredne komore Srbije, u skladu sa ovim zakonom, su svi privredni subjekti koji obavljaju registrovanu poslovnu delatnost na teritoriji Republike Srbije.

Pravna lica iz stava 1. ovog člana postaju članovi Privredne komore Srbije upisom u Registar privrednih subjekata, u skladu sa posebnim zakonom, kojim se uređuje postupak registracije.

Fizička lica iz stava 1. ovog člana su članovi Privredne komore Srbije preko opštih udruženja preduzetnika. Opšta udruženja preduzetnika su kolektivni članovi Privredne komore Srbije.

Zadruge su kolektivni članovi Privredne komore Srbije preko zadružnih saveza.

Kolektivni članovi Privredne komore Srbije mogu biti udruženja i društva, organizacije koje obavljaju delatnost u oblastima zdravstvene, socijalne, boračke, odnosno invalidske zaštite, društvene brige o deci i drugim oblastima, kao što je socijalna sigurnost, obrazovanje, nauka, kultura, fizička kultura, kao i organizacije koje svojom delatnošću unapređuju rad i poslovanje privrednih subjekata ili su u oblastima koje su utvrđene zakonom.

Kolektivni članovi Privredne komore Srbije mogu biti i ugovorne privredne komore.

Članovi Privredne komore Srbije, koji imaju sedište, odnosno koji obavljaju delatnost na teritoriji autonomnih pokrajina, u skladu sa ovim zakonom, istovremeno su i članovi privrednih komora autonomnih pokrajina.

Članovi Privredne komore Srbije imaju jednaka prava i obaveze.

Članovi Privredne komore Srbije ostvaruju svoje interese preko granskih udruženja, opštih udruženja preduzetnika, kao i preko izabраниh predstavnika u organima.

Član 10.

Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina vode evidenciju svojih članova.

Privredna komora Srbije svojim aktom bliže uređuju jedinstvenu sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Evidencije članova Privredne komore Srbije i privrednih komora autonomnih pokrajina su javni akti na osnovu kojih se izdaju odgovarajuća uverenja i potvrde koja imaju svojstvo javnih isprava.

VI. POSLOVI

1. Osnovni poslovi Privredne komore Srbije

Član 11.

Privredna komora Srbije obavlja sledeće poslove:

1) usaglašava, formuliše, zastupa i štiti interes svojih članova pred nadležnim državnim organima i institucijama u uređenju privrednog sistema i definisanju mera ekonomske politike;

2) pokreće inicijative za donošenje zakona i drugih propisa od značaja za privredu, kao i mera ekonomske politike;

3) formuliše i obrazlaže stavove privrede na nacрте zakona i drugih propisa od značaja za privredu, u skladu sa članom 18. ovog zakona;

4) vrši određena javna ovlašćenja koja su joj poverena potvrđenim međunarodnim ugovorima i posebnim zakonima;

5) izdaje potvrde o bonitetu svojih članova;

6) pruža podršku privredi u ispunjavanju obaveza koje proizlaze iz procesa pristupanja Evropskoj uniji i harmonizovanja domaćeg zakonodavstva sa propisima Evropske unije;

7) uspostavlja i unapređuje ekonomsku saradnju privrede sa inostranstvom, vrši promociju privrednih potencijala i privlačenje stranih investicija;

8) sprovodi aktivnosti na unapređenju konkurentnosti privrede u celini;

9) podstiče istraživanje, inovacije i razvoj ekonomije bazirane na znanju, inovativnosti i savremenim naučno-tehnološkim dostignućima;

10) pruža podršku razvoju tehnološke infrastrukture privrede i informacionog društva;

11) podržava razvoj ekološke svesti u privredi i usaglašavanje privrednih i društvenih interesa u oblasti ekologije;

12) unapređuje razvoj preduzetništva;

13) priprema programe poslovne edukacije u skladu sa potrebama privrede i organizuje formalne i neformalne oblike poslovne edukacije;

14) utvrđuje pravila dobrog poslovnog ponašanja svojih članova, odnosno donosi uzanse;

15) rešava sporove pred Arbitražom Privredne komore Srbije, odnosno vodi postupke pred Sudom časti Privredne komore Srbije;

16) pruža usluge posredovanja u rešavanju sporova u privredi;

17) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Potvrde, uverenja i druge isprave koje Privredna komora Srbije izdaje u vršenju javnih ovlašćenja imaju svojstvo javnih isprava.

Privredna komora Srbije organizuje vršenje javnih ovlašćenja iz st. 1. i 2. ovog člana, na način koji je u najboljem interesu njenih članova.

Član 12.

Privredna komora Srbije može, u skladu sa Statutom, osnivati svoja predstavništva u inostranstvu, ako je to u interesu njenih članova.

Privredna komora Srbije može, u saradnji sa Vladom, osnivati centre spoljne trgovine, radi zastupanja ekonomskih interesa i promocije privrede u inostranstvu.

Privredna komora Srbije i Vlada posebnim aktom uređuju status, poslove i način osnivanja centara spoljne trgovine u inostranstvu.

2. Osnovni poslovi regionalnih privrednih komora i privredne komore glavnog grada

Član 13.

Regionalne privredne komore i privredna komora glavnog grada, obavljaju sledeće poslove:

1) proučavaju pitanja koja se odnose na privredne grane zastupljene u regionalnoj privrednoj komori, odnosno privrednoj komori glavnog grada, prate pojave bitne za privredni život upravnog okruga, odnosno glavnog grada i vrše ocenu njihovog dejstva na privredu upravnog okruga, odnosno glavnog grada i Republike Srbije;

2) podstiču razvoj privrede, preduzetništva i preduzetničke inicijative na području upravnog okruga, glavnog grada i Republike Srbije, preko parlamenta privrednika regionalne privredne komore, odnosno privredne komore glavnog grada, kao i učešćem u radu organa i tela Privredne komore Srbije;

3) učestvuju u organizaciji javnih rasprava na području regionalne privredne komore, odnosno privredne komore glavnog grada o predlozima zakona i drugih propisa od značaja za privredu, kao i o predlogu mera ekonomske politike;

4) učestvuju u usaglašavanju i formulisanju stavova na nivou Privredne komore Srbije o predlozima zakona i drugih propisa od značaja za privredu, kao i u

definisanju mera ekonomske politike, radi pokretanja inicijativa pred nadležnim državnim organima;

5) daju mišljenja na predloge odluka organa lokalne samouprave, odnosno glavnog grada, kojim se uvode dodatna finansijska opterećenja za privredu;

6) prate realizaciju pokrenutih inicijativa od značaja za privredu i izveštavaju privrednike o rezultatima;

7) usklađuju međusobne interese privrednika upravnog okruga, odnosno glavnog grada;

8) podstiču poslovnu saradnju i poslovno povezivanje privrednika upravnog okruga, odnosno glavnog grada;

9) po pozivu, učestvuju u radu organa lokalne samouprave, odnosno glavnog grada, nadležnih za poslove privrede;

10) saraduju sa organima lokalne samouprave, odnosno glavnog grada, na definisanju i realizovanju razvojnih projekata okruga i opština u sastavu upravnog okruga, odnosno glavnog grada;

11) pružaju podršku organima lokalne samouprave, odnosno glavnog grada, u privlačenju investitora;

12) učestvuju u organizaciji lokalnih, regionalnih i prekograničnih privrednih skupova i manifestacija;

13) pripremaju projektne aplikacije i realizuju projekte po pozivima Evropske unije, međunarodnih organizacija, fondova i drugih stranih i domaćih institucija i organizacija, samostalno ili uz podršku Privredne komore Srbije;

14) obavljaju poslove javnih ovlašćenja i izdaju potvrde, uverenja i druge isprave;

15) vrše periodičnu analizu potreba privrede za uslugama i pokreću inicijative za unapređenje postojećih i razvoj novih usluga, u skladu sa zahtevima i potrebama privrednika;

16) pružaju privrednicima usluge i stručnu pomoć, radi poboljšanja i unapređivanja poslovanja;

17) obezbeđuju privrednicima pravovremene i kvalitetne poslovne informacije;

18) organizuju edukaciju (predavanja, seminare, specijalizovane kurseve) radi unapređenja znanja i veština privrednika;

19) staraju se o negovanju dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala i poštovanju pravila dobrog poslovnog ponašanja;

20) staraju se o unapređenju rada postojećih i osnivanju novih opštih udruženja preduzetnika;

21) vrše i druge poslove od interesa za privrednike na području regionalne privredne komore, odnosno privredne komore glavnog grada;

22) obavljaju i druge poslove koji su im preneti od strane Privredne komore Srbije.

3. Osnovni poslovi privrednih komora autonomnih pokrajina

Član 14.

Privredne komore autonomnih pokrajina obavljaju sledeće poslove:

1) učestvuju u organizovanju javnih rasprava na području autonomnih pokrajina i Privrednoj komori Srbije dostavljaju stavove i mišljenja privrednika na predloge zakona i drugih propisa od značaja za privredu;

2) saraduju sa organima autonomnih pokrajina na definisanju i realizovanju razvojnih projekata autonomnih pokrajina;

3) pokreću inicijative pred organima autonomnih pokrajina za uređenje pitanja u oblastima prostornog planiranja i razvoja, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, lova, ribolova, turizma, ugostiteljstva, banja i lečilišta, zaštite životne sredine, industrije i zanatstva, drumskog, rečnog i železničkog saobraćaja i uređivanja puteva;

4) organizuju sajmove i druge privredne manifestacije od pokrajinskog značaja;

5) predstavljaju privredu autonomne pokrajine u oblasti međuregionalne saradnje;

6) vode postupke pred Sudom časti;

7) obavljaju poslove koji su im preneti od strane Privredne komore Srbije;

8) obavljaju i druge poslove utvrđene statutom, u skladu sa zakonom.

4. Poslovi ostalih privrednih komora

Član 15.

Poslovi ugovornih privrednih komora utvrđuju se njihovim osnivačkim aktom, u skladu sa ovim zakonom.

VII. IMOVINA

Član 16.

Privredne komore sa svojstvom pravnog lica imaju svoju imovinu.

Imovinu privrednih komora čini pravo svojine na pokretnim i nepokretnim stvarima, udeli i akcije u privrednim društvima, pravo industrijske svojine, potraživanja i druga imovinska prava.

Privredne komore slobodno upravljaju, koriste i raspolazu svojom imovinom, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom, odnosno statutom.

VIII. ODGOVORNOST ZA OBAVEZE

Član 17.

Privredne komore sa svojstvom pravnog lica za svoje obaveze odgovaraju celokupnom svojom imovinom.

Privredne komore ne odgovaraju za obaveze svojih članova, a članovi privredne komore ne odgovaraju za njene obaveze.

IX. ODNOS PRIVREDNE KOMORE SRBIJE SA DRUGIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA

Član 18.

Privredna komora Srbije saraduje sa Narodnom skupštinom, Vladom, nadležnim organima državne uprave i institucijama i njihovim radnim grupama, u vezi sa pitanjima od interesa za privredu, i to:

1) Privredna komora Srbije, zastupajući interese svojih članova, učestvuje u pripremi nacrtu zakona i drugih propisa od značaja za privredu, što obuhvata i dostavljanje obrazloženog stava privrede nadležnom ministarstvu;

2) Privredna komora Srbije priprema i dostavlja nadležnom ministarstvu analizu primene pojedinačnih propisa od značaja za privredu, sa predlozima za poboljšanje kvaliteta primene tih propisa;

3) Privredna komora Srbije kvartalno dostavlja Vladi posebnu analizu primene propisa od značaja za privredu, sa predlozima za poboljšanje kvaliteta primene tih propisa.

Privredna komora Srbije, može po pozivu, da ovlasti svoje predstavnike da učestvuju u radu radnih grupa organa državne uprave i institucija iz stava 1. ovog člana.

Privredna komora Srbije, u cilju uspostavljanja socijalnog dijaloga, saraduje sa organizacijama poslodavaca i sindikatima zaposlenih, po pitanjima radnopravnog položaja zaposlenih i drugim pitanjima od zajedničkog interesa.

Privredna komora Srbije saraduje sa naučnoistraživačkim i obrazovnim institucijama u zemlji i inostranstvu, radi obezbeđivanja savremenog i kontinuiranog poslovnog obrazovanja svojih članova.

Privredna komora Srbije saraduje sa drugim privrednim komorama osnovanim u skladu sa ovim zakonom, kao i sa odgovarajućim udruženjima, institucijama i organizacijama u zemlji i inostranstvu.

Državni organi, organizacije i agencije nadležni za poslove registracije privrednih subjekata, carine, statistike, tržišta rada i drugo, dostavljaju bez naknade Privrednoj komori Srbije podatke od značaja za privredni sistem.

X. ORGANI

Član 19.

Privrednom komorom Srbije i privrednim komorama autonomnih pokrajina upravljaju članovi preko svojih predstavnika u njihovim organima, koji se biraju na način utvrđen statutom, tako da se obezbedi ravnomerna zastupljenost interesa privrede.

Organi Privredne komore Srbije i privrednih komora autonomnih pokrajina su: Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor i predsednik.

Privredna komora Srbije ima i potpredsednike i generalnog sekretara.

Organi regionalnih privrednih komora, odnosno privredne komore glavnog grada su parlament privrednika i direktor, čiji se izbor i nadležnosti utvrđuju odlukom o obrazovanju, u skladu sa Statutom Privredne komore Srbije.

Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina, međusobnim učešćem u upravljanju, odnosno međusobnim srazmernim učešćem u članstvu organa, obezbeđuju funkcionalno jedinstvo komorskog sistema Republike Srbije.

Pitanje iz stava 5. ovoga člana bliže se uređuje aktom iz člana 5. stav 3. ovog zakona, a srazmerno učešće podrazumeva da procenat učešća u organima Privredne komore Srbije koje biraju privredne komore autonomnih pokrajina i parlamenti privrednika regionalnih privrednih komora sa teritorije autonomnih pokrajina, bude jednak procentu učešća u organima privrednih komora autonomnih pokrajina koje bira Privredna komora Srbije.

Članovi organa privrednih komora autonomnih pokrajina koje imenuje Privredna komora Srbije u smislu stava 6. ovog člana, moraju biti upisani u evidenciju iz člana 10. stav 1. ovog zakona.

Član 20.

Izabrani predstavnici u organima Privredne komore Srbije mogu zasnovati radni odnos u Privrednoj komori Srbije na određeno vreme, za period trajanja funkcije koju obavljaju, u skladu sa zakonom i Statutom.

1. Organi Privredne komore Srbije

a) Skupština

Član 21.

Skupština je najviši organ Privredne komore Srbije.

Skupština donosi Statut i druga opšta akta utvrđena Statutom, program rada i finansijski plan; usvaja izveštaj o radu i finansijske izveštaje; donosi odluke o raspolaganju nepokretnostima i imovinom velike vrednosti, u skladu sa Statutom; bira i razrešava članove Upravnog odbora i Nadzornog odbora, predsednika i potpredsednike; utvrđuje stavove u oblasti ekonomskog razvoja i privrednog sistema; odlučuje o drugim značajnim privrednim pitanjima i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i Statutom.

Skupštinu sačinjavaju predstavnici članova Privredne komore Srbije koji se biraju na način utvrđen Statutom.

Članovi Skupštine biraju se po teritorijalnom i granskom principu, u skladu sa Statutom.

Po teritorijalnom principu, članove Skupštine Privredne komore Srbije biraju parlamenti privrednika regionalnih privrednih komora, odnosno parlament privrednika privredne komore glavnog grada.

b) Upravni odbor

Član 22.

Upravni odbor je organ upravljanja Privrednom komorom Srbije.

Upravni odbor: priprema predloge akata za Skupštinu; izvršava odluke i zaključke Skupštine; donosi opšta i druga akta utvrđena Statutom; donosi odluke o izboru direktora regionalnih privrednih komora, odnosno privredne komore glavnog grada, uz konsultaciju sa parlamentima privrednika regionalnih privrednih komora, odnosno privredne komore glavnog grada; obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i Statutom.

v) Nadzorni odbor

Član 23.

Nadzorni odbor: vrši kontrolu zakonitosti rada Privredne komore Srbije; kontroliše sprovođenje Statuta i opštih akata; kontroliše finansijsko i materijalno poslovanje i ostvaruje uvid u izvršavanje obaveza članova Privredne komore Srbije.

g) Predsednik

Član 24.

Predsednik predstavlja i zastupa Privrednu komoru Srbije, rukovodi i usklađuje rad i obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i Statutom.

Predsednik je po funkciji predsednik Upravnog odbora.

Predsednik za svoj rad odgovara Skupštini.

d) Potpredsednik

Član 25.

Privredna komora Srbije može imati jednog ili više potpredsednika, koje na predlog predsednika bira Skupština.

Potpredsednik je po funkciji član Upravnog odbora.

Potpredsednik za svoj rad odgovara Skupštini i predsedniku.

đ) Generalni sekretar

Član 26.

Privredna komora Srbije ima generalnog sekretara, koga na predlog predsednika imenuje Upravni odbor.

Generalni sekretar zastupa Privrednu komoru Srbije; stara se o pripremama sednica organa i tela Privredne komore Srbije i o izvršavanju odluka i drugih akata organa i tela; pomaže predsedniku u obavljanju njegovih poslova; obavlja druge poslove u skladu sa Statutom.

Generalni sekretar za svoj rad odgovara Upravnom odboru i predsedniku.

2. Organi regionalnih privrednih komora i privredne komore glavnog grada

Član 27.

Organi regionalnih privrednih komora i privredne komore glavnog grada su parlament privrednika i direktor.

Parlament privrednika iz stava 1. ovog člana bira članove Skupštine Privredne komore Srbije, razmatra uticaj propisa i mera ekonomske politike na poslovanje privrednih subjekata sa područja regionalnih privrednih komora, odnosno glavnog grada i svoje stavove dostavlja Skupštini Privredne komore Srbije radi usaglašavanja, formulisanja, zastupanja i zaštite njihovih interesa pred nadležnim državnim organima i institucijama.

Nadležnost i način izbora parlamenta privrednika bliže se uređuju Statutom Privredne komore Srbije.

3. Organi ugovornih privrednih komora

Član 28.

Ugovorne privredne komore imaju organe utvrđene osnivačkim aktom, odnosno statutom.

XI. POSEBNA TELA ZA REŠAVANJE SPOROVA

1. Sud časti

Član 29.

Pri Privrednoj komori Srbije i privrednim komorama autonomnih pokrajina obrazuje se Sud časti.

Odeljenja Suda časti Privredne komore Srbije mogu se obrazovati pri regionalnim privrednim komorama, odnosno privrednoj komori glavnog grada.

Sud časti može se obrazovati pri ugovornim privrednim komorama.

Sud časti odlučuje u slučajevima povrede dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala.

Sud časti je nezavisan i samostalan u svom radu.

Odluke Suda časti su konačne i izvršne.

Organizacija, sastav, postupak, način rada Suda časti i mere koje izriče uređuju se opštim aktom koje donosi Skupština Privredne komore Srbije.

2. Arbitraža

Član 30.

Pri Privrednoj komori Srbije obrazuje se Arbitraža Privredne komore Srbije.

Arbitraža Privredne komore Srbije odlučuje, miri i posreduje kada je njena nadležnost ugovorena u privrednim sporovima između domaćih i/ili stranih privrednih subjekata.

Arbitraža Privredne komore Srbije je nezavisna i samostalna u svom radu.

Odluka Arbitraže Privredne komore Srbije je konačna i izvršna.

Organizacija, sastav, postupak i način rada Arbitraže Privredne komore Srbije uređuju se opštim aktom koji donosi Skupština Privredne komore Srbije.

XII. OPŠTI AKTI

Član 31.

Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina imaju statut, a regionalne privredne komore i privredna komora glavnog grada imaju odluku o obrazovanju.

Statutom privrednih komora bliže se uređuju prava, obaveze i odgovornost članova; zadaci; oblici rada i organizovanja; delokrug i ovlašćenja organa i tela; sastav, broj članova, način izbora i trajanje mandata članova organa; način upravljanja i odlučivanja; sadržaj i način ostvarivanja saradnje sa nadležnim državnim organima i drugim organizacijama; sadržaj i način saradnje sa privrednim komorama i sličnim asocijacijama u zemlji i inostranstvu; javnost rada i obaveštavanje članova; način obezbeđenja sredstava za rad; položaj i zadaci stručne službe; postupak donošenja i objavljivanja statuta i drugih opštih akata, kao i druga pitanja značajna za rad privredne komore.

Statut Privredne komore Srbije objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, kao i u glasilu ili na internet stranici Privredne komore Srbije.

Statuti ugovornih privrednih komora objavljuju se u njihovom glasilu ili na internet stranici privredne komore.

Opšti akti ugovornih privrednih komora moraju biti u skladu sa statutom.

XIII. FINANSIRANJE

Član 32.

Sredstva za rad Privredne komore Srbije obezbeđuju se od članarine, naknada za usluge i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Visinu jedinstvene članarine, osnovicu i stopu za obračun, način i rokove plaćanja članarine, utvrđuje odlukom Skupština Privredne komore Srbije, uz konsultacije sa privrednim komorama autonomnih pokrajina, vodeći računa o ekonomskoj snazi članova i ravnomernosti regionalnog razvoja, uz primenu principa solidarnosti među članovima i poštovanje načela racionalnosti i ekonomičnosti u poslovanju Privredne komore Srbije.

Pravna lica koja postaju članovi Privredne komore Srbije u smislu člana 9. stav 2. ovog zakona, ne plaćaju članarinu godinu dana od dana osnivanja.

Jedinstvena članarina se uplaćuje na račun Privredne komore Srbije.

Sredstva za rad privrednih komora autonomnih pokrajina obezbeđuju se iz jedinstvene članarine i iz drugih izvora. Način i kriterijumi raspodele članarine uređuju se aktom iz člana 5. stav 3. ovog zakona, tako da visina prihoda privrednih komora autonomnih pokrajina, po osnovu članarine, ne bude niža od jedne trećine ukupne članarine prikupljene od njihovih članova koji imaju sedište na teritoriji autonomnih pokrajina.

Aktom iz stava 5. ovog člana uređuje se visina prihoda privrednih komora autonomnih pokrajina po osnovu članarina prikupljenih od njihovih članova koji obavljaju delatnost na teritoriji autonomnih pokrajina.

Sredstva za rad regionalnih privrednih komora i privredne komore glavnog grada obezbeđuju se iz jedinstvene članarine, naknada za usluge, od zakupa, projekata i iz drugih izvora.

Kontrola naplate i trošenja članarine vrši se na način utvrđen opštim aktom Privredne komore Srbije.

Privredna komora Srbije eventualni višak prihoda nad rashodima na godišnjem nivou, koristi isključivo za ostvarivanje poslova utvrđenih ovim zakonom i Statutom.

XIV. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI, POSLOVNE KNJIGE I REVIZIJA

Član 33.

Privredna komora Srbije vodi poslovne knjige, sačinjava finansijske izveštaje i podleže reviziji finansijskih izveštaja, u skladu sa propisima o računovodstvu i reviziji.

Finansijski izveštaji i izveštaji o radu Privredne komore Srbije i njenih organa podnose se Skupštini na način utvrđen Statutom.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i na ugovorne privredne komore.

XV. GRANSKA UDRUŽENJA

Član 34.

Radi zajedničkog unapređivanja rada i poslovanja, usklađivanja posebnih i zajedničkih interesa, predlaganja mera za unapređenje privrednog ambijenta i poboljšanje uslova poslovanja, članovi Privredne komore Srbije se, prema pretežnoj delatnosti koju obavljaju, organizuju u granska udruženja, u skladu sa Statutom.

XVI. OPŠTA UDRUŽENJA PREDUZETNIKA

Član 35.

Radi ostvarivanja i zaštite svojih interesa i unapređenja ekonomskog položaja preduzetnika, kao i radi razmatranja i rešavanja pitanja od zajedničkog interesa, preduzetnici se organizuju u opšta udruženja preduzetnika.

Članovi opštih preduzetnika su preduzetnici, kao poslovno sposobna fizička lica koja obavljaju delatnost u cilju ostvarivanja prihoda, registrovana u skladu sa zakonom.

Opšta udruženja preduzetnika osnivaju se za područja regionalnih privrednih komora i privredne komore glavnog grada ili za područje jedne ili više opština, i to za jednu ili više privrednih delatnosti, u skladu sa aktom o osnivanju.

Član 36.

Akt o osnivanju opšteg udruženja preduzetnika donosi se na osnivačkoj skupštini i sadrži:

- 1) naziv i sedište opšteg udruženja;
- 2) područje za koje se osniva opšte udruženje;
- 3) privrednu delatnost za koje se osniva opšte udruženje;
- 4) organe opšteg udruženja.

Član 37.

Skupština opšteg udruženja donosi statut.

Statutom opšteg udruženja uređuju se zadaci udruženja, organi i tela udruženja i njihov delokrug i sastav, način izbora i vreme trajanja mandata članova organa i tela udruženja, prava i dužnosti članova udruženja, način finansiranja udruženja, kao i druga pitanja od značaja za rad udruženja.

Član 38.

Opšte udruženje ima svojstvo pravnog lica.

Opšte udruženje upisuje se u registar opštih udruženja koji vodi Privredna komora Srbije.

Privredna komora Srbije utvrđuje način vođenja registra opštih udruženja.

Član 39.

Radi usaglašavanja zajedničkih interesa i predlaganja mera za poboljšanje uslova poslovanja i ekonomskog položaja preduzetnika, u Privrednoj komori Srbije može se obrazovati parlament preduzetnika, u skladu sa Statutom.

Skupština Privredne komore Srbije, određuje broj i sastav, kao i način izbora članova parlamenta preduzetnika, u skladu sa Statutom.

XVII. JAVNOST RADA**Član 40.**

Rad Privredne komore Srbije je javan.

Javnost rada Privredne komore Srbije ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i Statutom.

Javnost rada Privredne komore Srbije obezbeđuje se na sledeći način:

- 1) održavanjem javnih sednica organa i tela;
- 2) redovnim informisanjem članova i javnosti o radu;
- 3) objavljivanjem odluka organa komore;
- 4) saradnjom sa sredstvima javnog informisanja;
- 5) izdavanjem brošura, časopisa i drugih publikacija;
- 6) na druge načine bliže definisane opštim aktima.

XVIII. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA**Član 41.**

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove privrede.

XIX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 42.

Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina uskladiće svoje statute sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, a organizaciju, druga opšta akta i organe uskladiće sa odredbama ovog zakona u roku od dvanaest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako Skupština Privredne komore Srbije ili skupštine privrednih komora autonomnih pokrajina na dve uzastopne zakazane sednice ne donesu statute privrednih komora u skladu sa ovim zakonom, privremene statutarne odluke doneće upravni odbori ovih privrednih komora.

Član 43.

Članovi Skupštine, Upravnog i Nadzornog odbora, predsednici, potpredsednici i generalni sekretari Privredne komore Srbije i privrednih komora autonomnih pokrajina, ostaju članovi ovih organa, odnosno na funkcijama, do izbora novih.

Član 44.

Regionalne privredne komore i Privredna komora Beograda, organizovane u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), mogu se pripojiti Privrednoj komori Srbije ukoliko:

- 1) ispune kriterijume utvrđene odlukom koju, u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu Statuta Privredne komore Srbije, donosi Upravni odbor Privredne komore Srbije;
- 2) donesu odluku o pripajanju Privrednoj komori Srbije, u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona;
- 3) Upravni odbor Privredne komore Srbije donese odluku o prihvatanju pripajanja, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o pripajanju iz tačke 2) ovog člana;
- 4) zaključe ugovor o pripajanju Privrednoj komori Srbije, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz tačke 3) ovog člana.

Privredna komora Srbije obrazuje jednu ili više regionalnih privrednih komora, odnosno privrednu komoru glavnog grada, u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora o pripajanju. Prava, obaveze, imovinu i sredstva, kao i dokumentaciju i poslove regionalnih privrednih komora, odnosno Privredne komore Beograda, ukoliko se pripoje Privrednoj komori Srbije, preuzima Privredna komora Srbije.

Pravo svojine na nepokretnoj imovini regionalnih privrednih komora i Privredne komore Beograda koje se, u skladu sa odredbama ovog člana pripoje Privrednoj komori Srbije, danom pripajanja prelaze u imovinu Privredne komore Srbije.

Pravo korišćenja na nepokretnoj imovini regionalnih privrednih komora i Privredne komore Beograda na imovini u javnoj svojini, koje se, u skladu sa odredbama ovog člana pripoje Privrednoj komori Srbije, danom pripajanja prelaze u pravo korišćenja Privredne komore Srbije.

Privredna komora Srbije ne može raspolagati imovinom iz stava 3. ovog člana bez prethodno pribavljenog mišljenja parlamenata privrednika regionalnih privrednih komora, odnosno privredne komore glavnog grada.

Zaposleni u regionalnim privrednim komorama i Privrednoj komori Beograda, koje se u skladu sa odredbama ovog člana pripoje Privrednoj komori Srbije, postaju zaposleni Privredne komore Srbije registracijom pripajanja i raspoređuju se na rad u regionalne privredne komore u sedištim regionalnih privrednih komora pre pripajanja, odnosno u privrednoj komori glavnog grada.

Regionalne privredne komore, odnosno Privredna komora Beograda, ukoliko se ne pripoje Privrednoj komori Srbije, dužne su da usklade svoju organizaciju, organe i opšte akte kao ugovorne privredne komore iz člana 6. ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Regionalne privredne komore i Privredna komora Beograda prestaju da postoje ukoliko ne izvrše usklađivanje u propisanom roku. Ukoliko regionalne privredne komore i Privredna komora Beograda prestanu da postoje, jer nisu izvršile usklađivanje u propisanom roku, odnosno ukoliko prestanu da postoje iz drugih razloga, likvidacioni ostatak se prenosi Privrednoj komori Srbije.

Član 45.

Privredne komore prema delatnostima, organizovane u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), dužne su da usklade svoju organizaciju, organe i opšte akte kao ugovorne privredne komore iz člana 6. ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ukoliko privredne komore prema delatnostima ne izvrše usklađivanje u propisanom roku, prestaju da postoje.

Član 46.

Do usklađivanja sa ovim zakonom organizacije, akata i organa, postojeće privredne komore organizovane u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon) i njihovi organi nastavljaju da rade na način i pod uslovima pod kojima su osnovani.

Član 47.

Opšta udruženja preduzetnika organizovana u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), nastavljaju da rade u skladu sa ovim zakonom.

Privredna komora Srbije doneće akt o načinu vođenja registra opštih udruženja preduzetnika iz člana 38. stav 3. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Opšta udruženja preduzetnika obavezna su da podnesu prijavu za upis u registar iz člana 38. stav 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za prijavu za upis u registar, iz stava 3. ovog člana, ne plaća se naknada.

Ukoliko opšta udruženja preduzetnika ne podnesu prijavu na način i u roku u skladu sa stavom 4. ovog člana, prestaju da postoje, tako što se sprovodi postupak likvidacije.

Član 48.

Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina na dan stupanja na snagu ovog zakona stiču, u skladu sa ovim zakonom, pravo svojine na nepokretnostima (zgradama i drugim objektima, građevinskom i drugom zemljištu) u javnoj svojini, na kojima na dan stupanja na snagu ovog zakona, pravo korišćenja ili drugo imovinsko pravo imaju Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina, a koje je upisano u registru nepokretnosti.

Pravo svojine iz stava 1. ovog člana upisuje se u registar nepokretnosti na osnovu zahteva Privredne komore Srbije, odnosno privrednih komora autonomnih pokrajina, uz koji se dostavlja dokaz o tome da je na dan stupanja na snagu ovog zakona u korist Privredne komore Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina bilo upisano pravo korišćenja, odnosno drugo imovinsko pravo.

Upis prava svojine iz stava 1. ovog člana izvršiće se na osnovu ovog zakona.

Privredna komora Srbije će nepokretnosti iz stava 1. ovog člana isključivo koristiti u funkciji obavljanja svoje delatnosti.

U slučaju prestanka rada Privredne komore Srbije nepokretnosti se vraćaju u javnu svojinu, odnosno postaju nepokretnosti u javnoj svojini Republike Srbije.

Član 49.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Sud časti Privredne komore Srbije, Privredne komore Beograda i sudovi časti regionalnih privrednih komora nastavljaju sa radom u skladu sa statutom komora i ovim zakonom, a sudovi časti regionalnih privrednih komora i Privredne komore Beograda, koje se, u skladu sa ovim zakonom pripoje Privrednoj komori Srbije, prestaju da postoje tim danom, uz ustupanje predmeta Sudu časti Privredne komore Srbije.

Stalni izabrani sud Privredne komore Srbije u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona prestaje da postoji, uz ustupanje predmeta Arbitraži Privredne komore Srbije.

Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Srbije uskladiće svoju organizaciju i naziv u skladu sa članom 30. ovog zakona u roku od devet meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona

Član 50.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), osim odredaba čl. 8, 9. i 21, koje važe do 1. januara 2017. godine.

XX. STUPANJE NA SNAGU

Član 51.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 9. i 32. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2017. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije, prema kojoj, pored ostalog, Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište i pravni položaj privrednih subjekata.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Postoji izrazito naglašen javni interes da se, u procesu izgradnje i jačanja mehanizama otvorene i tržišne privrede, sistem privrednih komora u Republici Srbiji osavremeni i modernizuje. Ovaj proces adaptiranja komorskog sistema prema potrebama privrede najbolje je obaviti uvažavajući dva bazična načela - ugledajući se na postojeće, i to najefikasnije, komorske sisteme država članica Evropske unije i usklađujući tako usvojena iskustva sa specifičnostima ekonomskih i društvenih okolnosti Republike Srbije i njene dugogodišnje tradicije komorskog organizovanja privrednika.

U zemljama EU postoje dva osnovna sistema osnivanja komora: sistem zakonskog i sistem dobrovoljnog osnivanja. Osnovna razlika između ova dva sistema se sastoji u načinu sticanja svojstva pravnog lica, odnosno na kom pravnom aktu komore zasnivaju pravni subjektivitet, kao i na činjenici da li je članstvo u komorama obavezno ili dobrovoljno.

Komore evrokontinentalnog tipa osnivaju se zakonom, što znači da ove komore stiču pravni subjektivitet na osnovu zakona o privrednim komorama. Zakonom se određuju zadaci komora, obavezno članstvo, organi i organizacija komora, način finansiranja i nadzor nad radom komora. Zakonski sistem osnivanja komora je karakterističan za ekonomski najrazvijenije kontinentalne zemlje EU, ali i za zemlje koje imaju dugogodišnju tradiciju komorskog organizovanja.

Sistem dobrovoljnog osnivanja komora se zasniva na volji privrednika da sami osnuju komoru. On je poznat kao privatnopravni ili anglosaksonski model osnivanja komora.

Što se autentičnih iskustava Srbija u uređenju komorskog sistema tiče, postoji izrazito duga tradicija institucionalnog regulisanja ovih pitanja. Istorijat uređivanja komorskih modela traje preko 150 godina i upućuje na potrebu da se koriste i sopstvena iskustva.

Ovaj zakona kojim se uređuje komorski sistem u Republici Srbiji korespondira sa zakonima zemalja EU i to zakonima Nemačke, Austrije, Francuske, Italije, Holandije, Španije, Grčke, Luksemburga i drugim uporedivim državama, na čije pravne sisteme i institute se Srbija ugledala u istorijskom procesu izgradnje sopstvenog pravnog sistema.

Do sada važeći zakonski okvir za funkcionisanje komora je podrazumevao postojanje 20 komora kao posebnih pravnih lica, u potpunosti nezavisnih u organizovanju i odlučivanju. Na taj način su stvoreni uslovi za rascepanost i razjedinjenost činilaca komorskog sistema, odnosno do njihove svojevrsne feudalizacije i zastupanja parcijalnih interesa. Time je obesmišljen smisao postojanja komora – objedinjena snaga, struka, znanje i interesi privrednih subjekata, koji su prethodno usklađeni u složenom postupku uvažavanja sektorskih i regionalnih specifičnosti, a potom, argumentima i snagom jedinstva celokupne privrede, zastupani pred nadležnim

državnim i regulatornim telima. U pravnoj teoriji i praksi jedan od osnovnih uslova za obrazovanje pravnog lica - sposobnost da deluje kao jedinstvena celina - primenjen u komorskom sistemu organizovanja nepotrebno velikog broja subjektiviteta, zapravo je doveo do paradoksalnog rezultata koji je ugrozio razloge osnivanja i postojanja komora, ali i do opravdanih kritika u javnosti i samih članica, suočenih sa glomaznim i neefikasnim sistemom.

Važećim zakonskim rešenjem, koje se primenjuje 1. januara 2013. godine, uveden je sistem dobrovoljnog članstva u, do tada, postojećim komorama sa obaveznim članstvom (nacionalnoj, pokrajinskim, regionalnim i gradskoj), uz mogućnost osnivanja dobrovoljnih privrednih komora prema delatnostima. Ovo rešenje ne predstavlja izraz ekonomske potrebe i dovelo je do apsurdna komorski način i principe organizovanja. Naime, gubljenjem obaveznosti članstva postojećih komora, u konkretnim okolnostima nivoa razvoja srpske privrede i tradicije, uključivši i komoru osnovanu za nivo teritorije Republike, razbijeno je jedinstvo privrednih subjekata, a mogućnost usklađivanja različitih interesa privrednika, posebno izraženih prema delatnostima, drastično je oslabljena. U konačnom rezultatu, privredne komore su značajno izgubile na snazi zastupanja jedinstvenih interesa privrednika, a Vlada i državni organi ostali bez najznačajnijeg partnera u izgradnji privrednog sistema.

Zamena sistema obaveznog članstva dobrovoljnim članstvom, uz isključivanje komorskog organizovanja sa obaveznim članstvom, kako to iskustvo zemalja koje su to učinile pokazuje, na duži rok vodi gubitku snage komorskog sistema, posebno u pogledu mogućnosti za usklađivanje velikog broja parcijalnih interesa različitih sektora privrede i zastupanja usklađenih interesa pred državnim organima, nadležnim za donošenje privredne regulative i ekonomskih mera kojima se uspostavlja privredni ambijent. Zastupanje zajedničkih interesa svih privrednih subjekata pred državnim organima, uz složeni proces usklađivanja različitih interesa prema delatnostima, veličini privrednog subjekta i drugim specifičnostima, moguće je samo ako su svi privredni subjekti članovi komore.

Polazeći od potrebe da se reše navedeni problemi, predloženi zakonski okvir pojačava i unapređuje ulogu komora u više pravaca u kojima komora treba da bude: inicijator i predlagač privrednih zakona; servis privrede i poslodavaca; vršilac poverenih i dodatno proširenih javnih ovlašćenja; privredni samoregulator (uzanse, kodeksi, vodiči, modeli zakona, standardi) i kreator „mekog prava”; nosilac alternativnih načina rešavanja privrednih sporova; organizovani edukator; zastupnik privrede pred državom; zastupnik privrede u inostranstvu; nosilac raznovrsnih usluga za potrebe privrednih društava, posebno malih i srednjih, kao i preduzetnika; informacioni centar za privredne subjekte; tržišno orijentisan u svom radu u cilju obezbeđivanja finansijskih sredstava čime se obezbeđuje smanjivanje obima finansiranja iz članarina.

Reprezentativnost pozicije Komore (u smislu uticaja, članstva, moći, rezultata, snage, kvaliteta i stručnosti) prema inostranstvu, prema državi i prema članstvu, u postojećim okolnostima, neuporedivo je izraženija u okruženju zakonskog članstva i osnivanja nego u okruženju dobrovoljnog članstva i ugovornog osnivanja.

Zakonski tekst iz 2009. godine, kada je ukinuto obavezno članstvo u komorama, primenjen na postojeći komorski model organizacije iz 2001. godine, doveo je do apsurdna u kome ne samo da nema sistema i jedinstva, već je uspostavljena faktička neprirodna konkurencija komora, koje su osnovane za različite nivoe teritorijalne organizacije (nacionalna komora, komore autonomne pokrajine, grada, odnosno regionalne komore za područja opština), a koje bi trebalo da budu deo jedinstvenog komorskog sistema.

Predlogom zakona u potpunosti se napušta navedeni koncept, a sistem konstituiše kao jedinstven i efikasan u radu. Privredna komora Srbije i okružne privredne komore obrazuju i čine jedinstvenu komorsku instituciju osnovanu zakonom. Nacionalna privredna komora postaje skup interesa decentralizovanih u okružnim privrednim komorama, ali međusobno usaglašeni i jedinstveno zastupanih pred državom i međunarodnim institucijama i partnerima. Sistem upravljanja podrazumeva da privredni subjekti, kao članice komore, biraju svoje predstavnike u organima i telima kako na nivou okruga, tako i na nivou Privredne komore Srbije, kao jedinstvene i usklađene organizacije. Dakle, zakonskim odredbama uspostavlja se sistem koji u potpunosti promovira organizacioni princip karakterističan za komorski način organizovanja: komorom upravljaju njeni članovi. Jedinstvo privrednika koji obavljaju delatnost na celokupnoj teritoriji Republike ostvaruje se na dva nivoa: u okviru okružnih privrednih komora, posebno u radu privrednog parlamenta okružne privredne komore, odnosno u okviru organa Privredne komore Srbije, koju upravo čine okružne privredne komore.

Konstituisanje novog načina organizacije komora sa obaveznim članstvom ima za posledicu racionalizaciju troškova rada sadašnjih, postojećih komora, s obzirom da će ukidanje obaveze finansiranja velikog broja pravnih lica imati za rezultat značajno manju članarinu koju plaćaju privredni subjekti.

Predlog zakona o privrednim komorama, pored komora sa obaveznim članstvom, zadržava mogućnost osnivanja ugovornih komora u želji da pruži mogućnost određenom broju privrednih subjekata da se udruže u komorsku formu organizovanja, u skladu sa sopstvenim interesima i procenom.

Prema tome, komorski sistem sa obaveznim članstvom u Republici Srbiji se nameće kao superioran, iz sledećih razloga: (1) nehomogenost interesa privrednih subjekata i nemogućnost snažne reprezentativnosti u sistemu dobrovoljnosti, (2) potreba snaženja javnih ovlašćenja koje vrši Privredna komora Srbije, (3) jači partner Vladi u zaštiti interesa privrede, (4) jačanje međunarodne reputacije domaće privrede, (5) maksimalna reprezentativnost, (6) ravnopravnost interesa privrednih subjekata, (7) evropska tradicija i evropska dominacija ovog sistema, (8) loše iskustvo država koje su ovaj sistem zamenile ugovornim osnivanjem i dobrovoljnim članstvom, (9) snaga domaće tradicije, (10) slabost tranzicione privrede za samoorganizovanjem u sistemu dobrovoljnosti, (11) sistem ugovornog osnivanja i dobrovoljnog članstva omogućio bi nametanje interesa jakih i malobrojnih nad slabima i mnogobrojnim, (12) svojinski i imovinski aspekti.

Iz navedenih razloga, neophodno je usvojiti novi zakon i u potpunosti urediti pitanja od značaja za uspostavljanje efikasnog komorskog sistema u Republici Srbiji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. Predloga zakona uređuju se: pojam, vrste, registracija, identitet, članstvo, poslovi, imovina i odgovornost za obaveze privrednih komora, odnos privrednih komora sa drugim organima i organizacijama, organi, posebna tela za rešavanje sporova, opšti akti i finansiranje privrednih komora, finansijski izveštaji, poslovne knjige i revizija privrednih komora, granska udruženja, opšta udruženja preduzetnika, kao i javnost rada.

Članom 2. Privredne komore su definisane kao interesne, poslovno-stručne i neprofitne organizacije svih privrednih subjekata koje povezuje zajednički poslovni interes.

U čl. 3. i 4. su definisane vrste privrednih komora u Republici Srbiji: Privredna komora Srbije, privredne komore autonomnih pokrajina, a mogu postojati i ugovorne privredne komore. Privredna komora Srbije obrazuje za teritorije okruga, određene posebnim zakonom, privredne komore okruga, pri čemu privredne komore okruga mogu biti obrazovane za teritoriju jednog ili više okruga.

Članom 5. je regulisano da u autonomnim pokrajinama, u skladu sa Ustavom Republike Srbije i ovim zakonom, postoje privredne komore autonomnih pokrajina, kao posebne organizacije jedinstvenog komorskog sistema Republike Srbije.

Članom 6. su regulisane ugovorne privredne komore koje, za ostvarivanje zajedničkog poslovnog interesa na određenoj teritoriji ili u određenoj privrednoj grani, može osnovati najmanje 100 privrednih subjekata.

U članu 7. je predviđeno da se privredne komore upisuju u Registar privrednih komora, u skladu sa posebnim zakonom, što predstavlja kontinuitet sa sadašnjim ređenjem i obrazovanim Registrom koji vodi Agencija za privredne registre.

Članom 8. uređuje se svojstvo Privredne komore i navodi da Privredna komora ima svojstvo pravnog lica, u skladu sa osnivačkim aktom, odnosno statutom, imaju naziv pod kojim obavljaju poslove i istupaju u pravnom saobraćaju, uz dodatak sedišta i da naziv privrednih komora mora biti na srpskom jeziku i pismu koje je u službenoj upotrebi u Republici Srbiji. Istim članom definiše se i da Privredne komore sa svojstvom pravnog lica u poslovanju mogu koristiti jedan ili više skraćenih naziva, ako su ti nazivi navedeni u osnivačkom aktu, odnosno statutu privredne komore, pod istim uslovima i na način pod kojim se koristi pun naziv, kao i pravila za isticanje naziva ostalih privrednih komora.

Članom 9. Predloga zakona su precizirani individualni i kolektivni članovi privrednih komora, kao i članstvo, odnosno pripadnost privrednim komorama autonomnih pokrajina.

Članom 10. uređuje se da Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina vode evidenciju svojih članova, kao i da Privredna komora Srbije svojim aktom bliže uređuju jedinstvenu sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana.

U čl. 11. do 15. definisani su osnovni poslovi privrednih komora, prema vrstama privrednih komora, čime je jasno razgraničena nadležnost, odnosno izbegnuto preklapanje poslova u radu, a privrednim subjektima su približene usluge i funkcije komore. Definisanim poslovima je unapređena pozicija Privredne komore Srbije, u okviru nje okružnih privrednih komora, i komora autonomnih pokrajina, što je od najvećeg interesa za članove komora, koje će na taj način ostvarivati svoje interese i potrebe kroz strukturu komorske organizacije, kao i uređen način osnivanja i rada predstavništava Privredne komore Srbije u inostranstvu.

U članu 16. definisano je da privredne komore imaju svoju imovinu i da mogu da je stiču obavljanjem poslova na tržištu, za razliku od dosadašnjih rešenja kojim imovina komore nije bila definisan pojam.

Članom 17. definiše se da Privredne komore sa svojstvom pravnog lica za svoje obaveze odgovaraju celokupnom svojom imovinom, ali ne odgovaraju za obaveze svojih članova, kao što ni članovi privredne komore ne odgovaraju za obaveze Privredne komore Srbije.

U članu 18. je uređen odnos privrednih komora sa drugim organima i organizacijama, a posebno je značajna odredba kojom je predviđeno da Privredna komora Srbije, zastupajući interese svojih članova, učestvuje u postupku pripreme predloga zakona i drugih propisa od značaja za privredu davanjem obrazloženog mišljenja na nacрте zakona i predloge drugih propisa nadležnom ministarstvu i Vladi Republike Srbije, te da dostavlja nadležnom organu analizu efekata nacрте propisa koji imaju uticaj na privredu.

Čl. 19. do 28. definisani su organi i funkcioneri komora, pojačana kontrola i nadzorna uloga u cilju interesa članova komore. U cilju racionalnijeg poslovanja, eksplicitno je promovisan princip da funkcija u komori predstavlja javnu funkciju u smislu

radnopravnih propisa, te da imenovani funkcioneri mogu da zasnuju radni odnos u komori samo na određeno vreme, za period obavljanja mandata, čime je izbegnuta mogućnost zapošljavanja kadrova nakon isteka mandata, a što u velikoj meri opterećuje poslovanje komora.

Čl. 29. i 30. uređen je rad arbitraže Privredne komore Srbije, objedinjavanjem unutrašnje (Stalni izabrani Sud) i međunarodne (Spoljnotrgovinske) arbitraže u cilju racionalizacije rada i izbegavanja spornih pitanja o nadležnosti arbitraže, prvenstveno u zavisnosti od toga da li postoji dovoljno izražen elemenat inostranosti.

Član 31. Predloga zakona uređuje opšta akta Privredne komore Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina.

Članom 32. uređuje se finansiranja komore, racionalizacijom broja komora značajno se smanjuju troškovi za finansiranje rada. Članovi komore koji učestvuju u radu Skupštine PKS, a to su isključivo predstavnici privrednih subjekata, odlučuju o visini članarine.

Član 33. Predloga zakona definiše se obaveza vođenja i podnošenja finansijskih izveštaja, poslovnih knjiga i revizija.

Članom 34. uređuju se granska udruženja.

U čl. 35. do 39. su uređeni principi organizovanja preduzetnika, uz određena prilagođavanja novoj komorskoj organizaciji, uz uvođenje mogućnosti da se, u skladu sa voljom preduzetnika, organizuje i njihov parlament u okvirima Privredne komore Srbije.

U članu 40. definiše se javnost rada Privredne komore Srbije.

Članom 41. Predloga zakona predviđa se da nadzor nad primenom zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove privrede.

Čl. 42. do 49. - Prelazne i završne odredbe, definisano je da će Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina uskladiti svoje statute sa odredbama zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu zakona, a organizaciju, druga opšta akta i organe će uskladiti sa odredbama zakona u roku od dvanaest meseci od dana stupanja na snagu zakona.

Članom 50. Predloga zakona uređuje se da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), osim odredaba čl. 8, 9. i 21, koje važe do 1. januara 2017. godine.

Članom 51. Predloga zakona predviđa se da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 9. i 32. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2017. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SU NEOPHODNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 - prečišćeni tekst). Predlog zakona je neophodno doneti po hitnom postupku iz razloga institucionalnog i pravnog regulisanja ove oblasti i da bi se stvorili uslovi da se predložena rešenja primene u što bržem roku.

VI. STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Zakon stupa na snagu u roku od osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 9. i 32. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2017. godine.

ANALIZA EFEKATA

- **Koji su problemi koje zakon treba da reši?**

Zakonom o privrednim komorama iz 2001. godine („Službeni glasnik RS”, broj 65/01) uspostavljen je jedinstveni komorski sistem i u Republici Srbiji osnovane su Privredna komora Srbije, Privredna komora Vojvodine, Privredna komora Kosova i Metohije, Privredna komora Beograda i 16 regionalnih privrednih komora. Komora ima svojstvo pravnog lica, a sredstva za rad komore obrazuju se od članarine, naknada za usluge i iz drugih izvora. Komora zastupa i štiti interese svih privrednih subjekata, bez obzira na pravni oblik njihovog organizovanja, delatnost kojom se bave, njihovu veličinu, svojinski oblik ili sedište, a svi članovi komore jednaki su u pravima i obavezama.

Zakonom o izmenama i dopunama zakona o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, broj 36/09), usvojenom po hitnom postupku 2009. godine, a koji je u primeni od 1. januara 2013. godine, izvršena je, međutim, potpuna razgradnja do tada važećeg pravnog režima jedinstvenog komorskog sistema, uspostavljenog Zakonom o privrednim komorama. Uveden je sistem dobrovoljnog članstva, uz mogućnost osnivanja dobrovoljnih privrednih komora prema delatnostima. Propisano je da, radi ostvarivanja zajedničkih interesa, najmanje 100 privrednih subjekata može osnovati i druge komore prema delatnostima koje ti subjekti obavljaju.

Ovo rešenje je dovelo do apsurdnih posledica po komorski sistem i njegovo organizovanje. Gubljenjem obaveznosti članstva postojećih komora, u konkretnim okolnostima stanja srpske privrede i specifične tradicije, uključivši i komoru osnovanu za nivo teritorije Republike, razbijeno je jedinstvo privrednih subjekata, a ugrožena mogućnost usklađivanja različitih interesa privrednika. Umesto preduzimanja mera usmerenih na reformu postojećih komora, nakon izvršenih objektivnih i stručnih analiza, kao rezultat je dobijeno da su privredne komore značajno izgubile na snazi zastupanja jedinstvenih interesa privrednika, a Vlada i državni organi najznačajnijeg partnera u izgradnji privrednog sistema.

Razgradnjom jedinstva komorskog sistema Srbije i gubitkom kapaciteta za rad, država je ostala ne samo bez partnera u izgradnji privrednog ambijenta, već i bez stručne i pouzdane podrške u realizaciji poslova iz delokruga države, koji zahtevaju snažnu i jedinstvenu komorsku organizaciju.

Novo zakonsko rešenje, odnosno uvođenje dobrovoljnog članstva, nije dovelo do racionalizaciji broja postojećih komora i troškova za finansiranje njihovog rada, te nije doprinelo smanjenju troškova poslovanja privrednih subjekata u Republici Srbiji. Troškovi po privredu su neuporedivo veći ako je potrebno izgraditi novu instituciju i uspostaviti svu infrastrukturu neophodnu za njeno efikasno funkcionisanje, što potvrđuje i mali broj (svega 7) novoosnovanih komora prema delatnostima.

- **Koji su željeni ciljevi donošenja zakona?**

Kao deo zakonodavnih i institucionalnih napora za izgradnju otvorene i tržišno orijentisane privrede, neophodno je da se i privredne komore u Republici Srbiji transformišu i modernizuju, ugledajući se na postojeće i uporedive komorske sisteme država članica Evropske unije, ali uz uvažavanje specifičnosti ekonomskih i društvenih okolnosti Republike Srbije i njene dugogodišnje tradicije komorskog organizovanja privrednika. Nesporan je interes države za postojanjem posebnih, razvijenih i stabilnih institucija sa jasno definisanim zadacima i ciljevima. Na taj način,

ona sebi obezbeđuje legitimnog partnera, putem koga će i sama uspješnije ostvarivati svoje funkcije, a posebno u domenu razvoja privrede i preduzetništva. Regulatorni okvir koji će stvoriti uslove za modernizaciju komorskog sistema Srbije predviđa izgradnju jedinstvenog komorskog sistema koji će biti efikasan servis u funkciji razvoja i unapređenja kapaciteta srpske privrede. Reforma podrazumeva novi način rada i zastupanja interesa članica pred nadležnim državnim organima i u međunarodnim okvirima – podršku internacionalizaciji poslovanja kompanija, jačanje konkurentnosti i sposobnosti izvozne privrede.

Predloženi zakonski okvir pojačava i unapređuje ulogu komora u više pravaca, i to tako da komorskom sistemu omogućava da bude: inicijator i predlagač ključnih privrednih zakona, kao i propisa od bitnog značaja za funkcionisanje privrede; subjekt koji, na zakonom uređen način sublimira interese privrede i transparentno utiče na kreiranje ekonomske i socijalne politike; servis privrede i poslodavaca; vršilac proširenih javnih ovlašćenja; privredni samoregulator (uzanse, kodeksi, vodiči, modeli zakona, standardi); nosilac alternativnih načina rešavanja privrednih sporova; organizovani edukator; zastupnik privrede pred državom; zastupnik privrede u inostranstvu; nosilac raznovrsnih usluga za potrebe privrednih društava, posebno malih i srednjih, kao i preduzetnika; informacioni centar za privredne subjekte; entitet koji je tržišno orijentisan u svom radu u cilju obezbeđivanja finansijskih sredstava na tim principima, čime se obezbeđuje smanjivanje obima finansiranja iz članarina i opterećenje privrede. S druge strane, izraženi negativni aspekti primene dosadašnjeg modela komorskog sistema prevazilaze se snaženjem pozicije članova, unapređenjem sistema odgovornosti, unapređenjem sistema javnosti rada i polaganja računa, kao i snaženjem tržišne i nezavisne pozicije komora i konstituisanjem adekvatnog sistema nadzora. Unapređenje rada komora ogleda se i kroz jasno pozicioniranje sistema komora, eliminisanje preklapanja funkcija i kroz unapređenje sistema unutrašnje organizacije, racionalizacije i rukovođenja. Racionalizacija u radu sadašnjih, postojećih komora, posebno je izražena u činjenici ukidanja finansiranja velikog broja pravnih lica.

Prema tome, komorski sistem sa obaveznim članstvom u Republici Srbiji se nameće kao superioran model, i to iz sledećih razloga: (1) nehomogenost interesa privrednih subjekata i nemogućnost snažne reprezentativnosti u sistemu dobrovoljnosti, (2) potreba snaženja javnih ovlašćenja koje vrši Komora, (3) jači partner Vladi u zaštiti interesa privrede, (4) jačanje međunarodne reputacije domaće privrede, (5) maksimalna reprezentativnost, (6) ravnopravnost interesa privrednih subjekata, (7) evropska tradicija i evropska dominacija ovog sistema, (8) loše iskustvo zemalja koje su ovaj sistem zamenile ugovornim osnivanjem i dobrovoljnim članstvom, (9) snaga domaće tradicije, (10) slabost snage tranzicione privrede u samoorganizovanju u sistemu dobrovoljnosti, (11) sistem ugovornog osnivanja i dobrovoljnog članstva omogućio bi nametanje interesa jakih i malobrojnih nad slabima i mnogobrojnim.

- **Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?**

Ocenjeno je da važeći Zakon ne predstavlja adekvatno rešenje, te da je za reformisanje komorskog sistema neophodno donošenje novog zakona, kako bi on bio efikasniji, racionalniji i u većoj meri odgovarao zahtevima privrede. Osim toga, važećim zakonom nedovoljno su uređena ili nisu uopšte uređena određena pitanja koja izazivaju probleme u primeni zakona (npr. pravni subjektivitet komore, imovina komora, javnost u radu, arbitražno rešavanje sporova). Novi zakon obezbeđuje i uspostavljanje novog režima utvrđivanja i načina naplate članskih doprinosa.

- **Zašto je donošenje akta najbolji način za rešavanje problema?**

Usvajanje novog zakona omogućiće stvaranje jake komorske organizacije koja će biti sposobna da se založi za zaštitu interesa srpske privrede u celini i preuzme odgovarajuća javnopravna ovlašćenja u privrednom poslovanju. Kod opredeljenja za ovakav model uzeti su u obzir sledeći argumenti: razgranata javnopravna ovlašćenja, potreba da se kroz komorski sistem zastupaju interesi privrede u celini, a ne parcijalno, mogućnost izgradnje snažne materijalne i kadrovske strukture, nezavisnost i mogućnost pripremanja uravnoteženih stavova i predloga, prihvaćenost takve strukture komorskog organizovanja u privredno najrazvijenijim državama članicama EU. Zastupanje zajedničkih interesa svih privrednih subjekata pred državnim organima, uz složeni proces usklađivanja različitih interesa prema delatnostima, veličini privrednog subjekta i drugim specifičnostima, moguće je samo ako komora obuhvata sve privredne subjekte, a oni u okviru nje izražavaju svoje zakonite i legitimne interese.

U zemljama EU postoje dva osnovna sistema osnivanja komora: sistem zakonskog i sistem dobrovoljnog osnivanja. Osnovna razlika između ova dva sistema se sastoji u načinu sticanja svojstva pravnog lica, odnosno na kom pravnom aktu komore zasnivaju pravni subjektivitet, kao i na činjenici da li je članstvo u komorama obavezno ili dobrovoljno.

Komore evrokontinentalnog tipa osnivaju se zakonom, što znači da ove komore stiču pravni subjektivitet na osnovu zakona o privrednim komorama. Zakonom se određuju zadaci komora, obavezno članstvo, organi i organizacija komora, način finansiranja i nadzor nad radom komora. Zakonski sistem osnivanja komora je karakterističan za ekonomski najrazvijenije kontinentalne zemlje EU, ali i za zemlje koje imaju dugogodišnju tradiciju komorskog organizovanja.

Osnovne karakteristike tog zakonskog modela osnivanja privrednih komora su: (1) komore se mogu osnovati samo zakonom; (2) komore su specifičan oblik organizovanja privrednih subjekata, na koje se primenjuje isključivo zakon o komorama. Drugim rečima, na komore se supsidijarno ne primenjuju ni odredbe zakona o privrednim društvima, ni zakona o udruženjima; (3) zakonom se uređuju sva značajnija pitanja za rad komora, pri čemu se komore ovlašćuju da svojim internim aktima (pre svega statutom) detaljnije urede svoju organizaciju i načine delovanja, ali u skladu sa odredbama zakona; (4) članstvo u privrednim komorama je obavezno.

Sistem dobrovoljnog osnivanja komora se zasniva na volji privrednika da sami osnuju komoru. On je poznat kao privatnopravni ili anglosaksonski model osnivanja komora. Zakoni koji prihvataju ovaj sistem, uređuju komorsko organizovanje na sumaran način. Zakonom se, pre svega, proklamuju osnovni principi osnivanja i rada komora, osnovne delatnosti, najelementarnije odredbe o unutrašnjoj organizaciji komore i finansiranju rada. Uređivanje većine pitanja je prepušteno samim osnivačima, koji će statutom i drugim aktima komore dalje precizirati sve ostale aspekte od značaja za rad komore.

Republika Srbija ima višedecenijsko iskustvo i tradiciju u organizovanju privrednih komora. Prve komore na ovom prostoru organizovane su u XIX veku po ugledu na komore u Evropi. Ova tradicija duga je preko 150 godina i upućuje nas da treba koristiti i sopstvena iskustva u ovoj oblasti.

Predlog zakona kojim se uređuje komorski sistem u Republici Srbiji korespondira sa zakonima zemalja EU i to zakonima Nemačke, Austrije, Francuske, Italije, Holandije, Španije, Grčke, Luksemburga i drugim, na čije pravne sisteme i institute se Srbija ugledala u istorijskom procesu izgradnje sopstvenog pravnog sistema.

Posebno treba istaći javnopravni karakter Privredne komore Srbije, koja u kontinuitetu postoji i radi više od 150 godina i koji se ogleda u nadležnosti Privredne komore Srbije da vrši određena javna ovlašćenja koja su joj poverena većim brojem drugih zakona. Bez obzira na izmene zakonskog teksta iz 2009. godine, javna ovlašćenja Privredne komore Srbije su zadržana, što predstavlja dokaz njene kompetentnosti, ali i neophodnosti države da ova ovlašćenja prenosi na subjekta koji će na bolji i efikasniji način da realizuje izvorne poslove države i državnih organa u oblasti privrede i konkretnih privrednih delatnosti.

Opređenje da se PKS poveri vršenje javnopravnih ovlašćenja, odnosno da ih ona zadrži i u sistemu neobaveznog članstva, nedvosmisleno ukazuje na potrebu prihvatanja zakonskog modela osnivanja komora i zakonskog članstva.

Iz iznetih razloga celishodno je doneti novi zakon i urediti određena pitanja iz domena rada komora koja su važećim zakonom nedovoljno uređena ili nisu uopšte uređena (pravni subjektivitet komore, imovina komora, javnost u radu, arbitražno rešavanje sporova). Pitanja takvog ranga i značaja mogu se urediti samo novim zakonom.

- **Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?**

Zakonska rešenja uticaće na postojeće komore osnovane u skladu sa Zakonom o privrednim komorama i privredne subjekte. Zakonskim rešenja uvodi se novi jedinstveni komorski sistem i vrši se racionalizacija postojećih komora. Definisani su osnovni poslovi privrednih komora, prema vrstama privrednih komora, čime je jasno razgraničena nadležnost. Uređen je i odnos privrednih komora sa drugim organima i organizacijama.

Zakonom su definisane sledeće vrste privrednih komora u Republici Srbiji: Privredna komora Srbije, privredne komore autonomnih pokrajina, a mogu postojati i ugovorne privredne komore. Privredna komora Srbije obrazuje za teritorije okruga, određene posebnim zakonom, privredne komore okruga, pri čemu privredne komore okruga mogu biti obrazovane za teritoriju jednog ili više okruga. Ugovornu privrednu komoru za ostvarivanje zajedničkog poslovnog interesa na određenoj teritoriji ili u određenoj privrednoj grani može osnovati najmanje 100 privrednih subjekata.

Zakonska rešenja uticaće na status regionalnih privrednih komora organizovanih u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon). Predlog zakona daje mogućnost da se pripoje Privrednoj komori Srbije, odnosno da nastave samostalan rad kao ugovorne privredne komore.

Privredne komore prema delatnostima, organizovane u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), dužne su da usklade svoju organizaciju, organe i opšte akte, kao ugovorne privredne komore iz ovog zakona.

Unapređenje pozicije Privredne komore Srbije, okružnih privrednih komora i komora autonomnih pokrajina, od najvećeg je interesa za privredna društva - članove komora, koje će na taj način ostvarivati svoje interese i potrebe kroz strukturu komorske organizacije. Novi sistem finansiranja rada komora, uticaće na smanjenje troškova privrednih društava na ime članarina, koji će u okviru jedinstvenog komorskog sistema biti u obavezi da plaćaju samo jednu članarinu, na jednom mestu.

Kada je reč o preduzetnicima, zadržan je sličan princip organizovanja preduzetnika, kao fizičkih lica koja su registrovala delatnost u nadležnom registru, uz određena prilagođavanja novoj komorskoj organizaciji.

- **Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima?**

Primena zakona uticaće na smanjenje troškova za finansiranje rada komora, obzirom da se racionalizacijom broja komora ukida obaveza finansiranja velikog broja pravnih lica od strane privrednih subjekata - članica komore. Novi sistem plaćanja članarine komora sa obaveznim članstvom predviđa da članovi plaćaju samo jednu članarinu, na jednom mestu, a komore u okviru jedinstvenog komorskog sistema vrše raspodelu prikupljenih sredstava po jasnom kriterijumu. Članovi komore koji učestvuju u radu Skupštine PKS, a to su isključivo predstavnici privrednih subjekata, odlučuju o visini članarine. Prilikom utvrđivanja visine članarine vodi se računa o ekonomskoj snazi članova.

- **Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?**

Zamena sistema dobrovoljnog članstva obaveznim članstvom, vodi jačanju i unapređenju snage komorskog sistema, posebno u pogledu mogućnosti za usklađivanje velikog broja parcijalnih interesa različitih sektora privrede i zastupanja usklađenih interesa pred državnim organima, nadležnim za donošenje privredne regulative i ekonomskih mera kojima se definiše privredni ambijent. Takvim članstvom omogućava se svim privrednim subjektima da na institucionalizovan način utiču na donošenje odluka i kreiranje privrednog sistema. Zbog mogućnosti svih privrednih subjekata (koji su unutar komora ravnopravni u smislu svojih obaveza i prava) da učestvuju u radu komore, vrednost predloga i mišljenja komore iz ugla države imaće posebnu težinu.

- **Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?**

Zakon omogućava da se, kroz rad jedinstvenog komorskog sistema, stvara optimalniji poslovni ambijent u zemlji, čija je posredna posledica i olakšano osnivanje i poslovanje novih privrednih subjekata i razvoj tržišne konkurencije.

- **Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu?**

Tokom pripreme predloga zakonskog teksta konsultovani su predstavnici privrede, posebno u okvirima postojećeg komorskog sistema. Nadležni organi privrednih komora, Privredne komore Srbije, regionalnih privrednih komora, Privredne komore Vojvodine, koje čine isključivo predstavnici privrede, razmatrali su osnovne principe i konkretna rešenja predloženog teksta, u okvirima višemesečne rasprave, i izjasnili se o njima.

- **Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?**

Prelaznim i završnim odredbama definisano je da će Privredna komora Srbije i privredne komore autonomnih pokrajina uskladiti svoje statute sa odredbama Zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu Zakona, a organizaciju, druga opšta akta i organe da će uskladiti sa odredbama Zakona u roku od dvanaest meseci od dana stupanja na snagu Zakona.

U vezi statusa regionalnih privrednih komora organizovanih u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), Predlog zakona daje mogućnost da se pripoje Privrednoj komori Srbije (u slučaju da ispune definisane uslove), odnosno da nastave samostalan rad kao ugovorne

privredne komore. U slučaju pripajanja Privrednoj komori Srbije, ona obrazuje jednu ili više privrednih komora okruga (prema upravnim okruzima, u skladu sa posebnim zakonom), nadležnu za područje regionalne privredne komore koja se pripojila. Prava, obaveze, imovinu i sredstva, kao i dokumentaciju i poslove regionalnih privrednih komora koje se pripoje Privrednoj komori Srbije, preuzima Privredna komora Srbije, te se na taj način obezbeđuje kontinuitet rada privrednih komora.

Regionalne privredne komore koje se ne pripoje Privrednoj komori Srbije, dužne su da usklade svoju organizaciju, organe i opšte akte kao ugovorne privredne komore. Regionalne privredne komore prestaju da postoje ukoliko ne izvrše usklađivanje u propisanom roku, odnosno, ukoliko prestanu da postoje iz drugih razloga.

Privredne komore prema delatnostima, organizovane u skladu sa Zakonom o privrednim komorama („Službeni glasnik RS”, br. 65/01, 36/09 i 99/11 - dr. zakon), dužne su da usklade svoju organizaciju, organe i opšte akte kao ugovorne privredne komore, u roku propisanom zakonom. Ukoliko privredne komore prema delatnostima ne izvrše usklađivanje u propisanom roku, prestaju da postoje.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:

Ovlašćeni predlagač Vlada
Obrađivač Ministarstvo privrede

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o privrednim komorama

Draft Law on Chambers of Commerce

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

Ne postoji obaveza usklađivanja sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njenih država članica i Republike Srbije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, tako da ne postoji obaveza popunjavanja Tabele usklađenosti propisa.

5. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

ne

6. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

ne

7. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Ne postoje posebni konsultanti koji su učestvovali u izradi Predloga zakona o privrednim komorama.